



อิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อ ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร The Influence of Audit Quality of Auditors and Audit Risk Management on Financial Reporting Reliability in Bangkok Area

ประสิทธิ์ รุ่งเรือง^{๑๑๖} อัญชลี สุขชีวัน^{๑๑๗}
Prasit Rungruang Anchalee Sukkhwat
มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา
Email: prasit.ru@skru.ac.th

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงที่มีต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร การศึกษาครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ โดยใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน ๓๘๗ คน โดยใช้วิธีการเลือกแบบเจาะจง สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ การวิเคราะห์ความถดถอยแบบพหุคูณ ผลการวิจัยพบว่า คุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงมีความสัมพันธ์และอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ประโยชน์งานวิจัยครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า คุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงเป็นปัจจัยที่ผู้สอบบัญชีให้ความสำคัญอย่างมากซึ่งนำไปสู่คุณภาพการตรวจสอบซึ่งเป็นกุญแจสำคัญที่สร้างความน่าเชื่อถือต่อการตรวจสอบงบการเงินของกิจการ

คำสำคัญ: ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน, การจัดการความเสี่ยง, คุณภาพการตรวจสอบ

^{๑๑๖} ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. หลักสูตรการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา Email: prasit.ru@hotmail.com

^{๑๑๗} อาจารย์ ประจำสาขาการบัญชี คณะการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, Email: anchalee.s@acc.msu.ac.th



Abstract

The purpose of this research was to study the influence of audit quality and audit risk management on the financial reporting reliability of auditors in Bangkok. This study was quantitative research using questionnaires as a tool. To collect data from ๓๘๗ auditors in the Bangkok area, a selective method was used. Furthermore, the statistics used to analyze the data were frequency, percentage, correlation analysis, and multiple regression analysis. The results showed that audit quality and risk management was statistically significant and positively impacted on the financial reporting reliability of auditors in Bangkok. The benefits of this research show that audit quality and risk management are critical factors in contributing to the financial reporting credibility, which is the essential key to the credibility in the audit of firm's financial statements.

Keywords: Financial Reporting Reliability, Risk Management, Audit Quality

บทนำ

การรายงานทางการเงิน (Financial Reporting) ของนักบัญชีซึ่งเป็นการรายงานสรุปผลกิจกรรมทางเศรษฐกิจของกิจการในช่วงเวลาหนึ่งๆ เป็นข้อมูลสื่อสารที่สำคัญต่อบุคคลภายในและภายนอกกิจการอันได้แก่ ผู้บริหารของกิจการ ผู้ลงทุน ผู้ให้กู้พนักงานของกิจการ ลูกค้า รัฐบาล หน่วยงานราชการ เจ้าหนี้ และสาธารณชน ในปัจจุบันและในอนาคต เพื่อใช้ประกอบการตัดสินใจและการประมาณมูลค่าความสามารถดำรงอยู่ของกิจการ (กานต์พลู ทิคำ, ๒๕๖๓) รายงานทางการเงินหรือ งบการเงิน ถูกจัดทำขึ้นโดยมีวัตถุประสงค์เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวข้องกับฐานะทางการเงิน ผลการดำเนินงาน กระแสเงินสด และการเปลี่ยนแปลงฐานะส่วนของผู้ถือหุ้นของกิจการอันเป็นประโยชน์ต่อผู้ใช้งบการเงินทุกประเภทในการนำไปใช้ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ผู้สอบบัญชีนั้นจะต้องมีคุณสมบัติตามที่สภาวิชาชีพบัญชีกำหนดซึ่งถือเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการตรวจสอบและรับรองบัญชีด้วยความเป็นอิสระของการตรวจสอบ เพื่อให้ได้หลักฐานที่น่าเชื่อถือและนำไปสู่การออกรายงานทางการเงินที่ดีที่สุด ผลกระทบจากปัญหาการรายงานทางการเงินของบริษัทที่ผ่านการรับรองจากผู้สอบบัญชีส่งผลให้เกิดเหตุการณ์วิกฤตทางการเงิน เช่น Enron และ WorldCom ของสหรัฐอเมริกา และ Sumitomo ของประเทศญี่ปุ่นทำให้ผู้มีส่วนได้เสียได้รับผลกระทบเป็นวงกว้าง (สุวิทย์ ไวยทิพย์, พัชรียา เห็นกลาง และวรรณวิมล นาคทัต, ๒๕๖๑) เนื่องจากการนำรายงานทางการเงินที่ถูกตกแต่งมาใช้ประโยชน์ในการ



ตัดสินใจเชิงเศรษฐกิจผิดพลาด ดังนั้น คุณภาพการตรวจสอบถือเป็นเครื่องมือในการเพิ่มมูลค่าให้กับผู้สอบบัญชี จากการปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบช่วยเพิ่มความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินในมุมมองของผู้ถือหุ้น (Chae, Nakano and Fujitani, ๒๐๒๐) ในปัจจุบันผู้มีส่วนได้เสียใช้รายงานทางการเงินที่ผ่านการตรวจสอบจากผู้สอบบัญชีที่มีชื่อเสียงเพื่อมาวิเคราะห์สถานการณ์ต่าง ๆ ก่อนตัดสินใจลงทุน (Enekwe, Nwoha, Chike, Nwannebuikwe, ๒๐๒๐) ดังนั้น คุณภาพการตรวจสอบถือเป็นหัวใจสำคัญในการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีอย่างอิสระปราศจากการถูกแทรกแซงจากฝ่ายบริหารนำไปสู่ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน

การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบเป็นกลวิธีที่เป็นเหตุเป็นผลที่นำมาใช้ในการบ่งชี้ วิเคราะห์ ประเมิน จัดการ ติดตาม และสื่อสารความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับกิจกรรมการสอบบัญชี หรือกระบวนการปฏิบัติงาน ตรวจสอบบัญชีเพื่อช่วยลดความสูญเสียในการไม่บรรลุเป้าหมายการตรวจสอบ ทั้งนี้ ผู้สอบบัญชีมีบทบาทสำคัญต่อการประเมินความเสี่ยงก่อนเข้าปฏิบัติหน้าที่ตรวจสอบบัญชีเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินให้ผู้มีส่วนได้เสียนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพ (อุมาวดี เดชธำรง, นาริรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ และ วิระพงศ์ จันทร์สนาม, ๒๕๖๒) การนำกระบวนการจัดการความเสี่ยงมาใช้ในการตรวจสอบงบการเงินโดยเฉพาะ ตรวจสอบงบการเงินของลูกค้านายใหม่จะช่วยสร้างหลักประกันว่าการดำเนินการต่าง ๆ ของผู้สอบบัญชี นำไปสู่การบรรลุเป้าหมายการปฏิบัติงานตรวจสอบและรับรองงบการเงินเพื่อสร้างความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน การบริหารความเสี่ยงเป็นการป้องกันผลเสียหายจากการตรวจสอบไม่พบความผิดปกติที่อาจเกิดขึ้นอย่างมีเหตุมีผล และหาแนวทางลดหรือป้องกันความเสี่ยงจากการตรวจสอบข้อผิดพลาดนำไปสู่การสร้าง ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและชื่อเสียงให้กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป

จากเหตุผลที่กล่าวมาแล้วข้างต้น ผู้วิจัยจึงมีความสนใจศึกษา อิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบมีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ผลลัพธ์ที่ได้จากการวิจัย สามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการพัฒนาด้านคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้กับผู้มีส่วนได้เสียในการนำข้อมูลไปใช้ในการตัดสินใจได้อย่างถูกต้อง นอกจากนี้ยังสามารถเป็นแนวทางในการเสริมสร้างคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตของประเทศไทย ซึ่งจะส่งผลต่อความน่าเชื่อถือและชื่อเสียงในการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตต่อไป



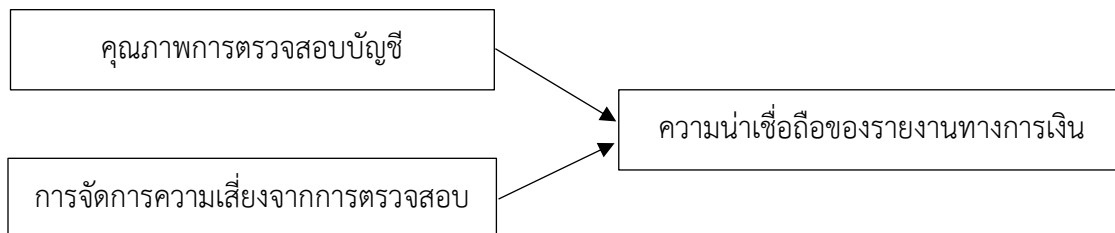
วัตถุประสงค์การวิจัย

๑. เพื่อศึกษาคุณภาพการตรวจสอบบัญชีที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร
๒. เพื่อศึกษาการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีอิทธิพลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร

สมมติฐาน

๑. คุณภาพการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน
๒. การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน

กรอบแนวคิดการวิจัย



ภาพที่ ๑ กรอบแนวคิดการวิจัย

วิธีการวิจัย

ประชากร (Population) ที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร ที่ขึ้นทะเบียนกับสภาวิชาชีพบัญชี ในพระบรมราชูปถัมภ์ ณ วันที่ ๒๔ เมษายน ๒๕๖๔ จำนวน ๑,๒๑๙ คน โดยผู้วิจัยได้ส่งแบบสอบถามไปยังประชากรทั้งหมดได้รับการตอบกลับ จำนวน ๓๘๗ ฉบับ อัตราการตอบกลับ ๓๑.๗๔ เปอร์เซ็นต์ซึ่งสอดคล้องกับ Hoque and James (๒๐๐๐), ได้กล่าวว่าอัตราการตอบกลับสำหรับการสำรวจทางไปรษณีย์อย่างน้อยร้อยละ ๒๐ ถือว่ายอมรับได้



ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่สร้างขึ้นมาพิจารณาและตรวจสอบเนื้อหาและความเหมาะสมของภาษาให้ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน ๓ ท่าน ตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหาด้วยค่าดัชนีความสอดคล้องของคำถามแต่ละข้อ หลังจากปรับปรุงตามคำแนะนำผู้ทรงคุณวุฒิแล้วมีค่าอยู่ระหว่าง ๐.๖๗-๑.๐๐ ซึ่งถือว่าข้อคำถามมีความเที่ยงตรงและครอบคลุมวัตถุประสงค์และคำนิยามการวิจัย การตรวจสอบความเชื่อมั่น (Reliability) โดยนำแบบสอบถามที่ผ่านการตรวจสอบค่าความเที่ยงตรงของเนื้อหา (Validity) ไปทดลอง (Try Out) กับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตพื้นที่ภาคใต้ซึ่งมีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่างจริง จำนวน ๓๐ ชุด ค่าระดับค่าเชื่อมั่นอยู่ระหว่าง ๐.๘๖๗ - ๐.๙๑๐ มากกว่า ๐.๗๐ แสดงได้ว่าแบบสอบถามมีความเชื่อมั่น สามารถนำแบบสอบถามไปใช้เก็บข้อมูลกับกลุ่มตัวอย่างจริงได้ (Hair, Black, Babin, B.J., & Anderson, ๒๐๑๔)

สถิติที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้ใช้การวิเคราะห์สหสัมพันธ์แบบพหุคูณ และการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ ในการทดสอบความสัมพันธ์ระหว่างและอิทธิพลของความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร ซึ่งเขียนสมการได้ดังนี้

$$FRR = \beta_0 + \beta_1 AQA + \beta_2 ARM + \epsilon$$

โดย β = ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอย

ϵ = ค่าความคาดเคลื่อนของการพยากรณ์

FRR = ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน (Financial Reporting Reliability)

AQA = คุณภาพการตรวจสอบบัญชี (Audit Quality of Auditors)

ARM = การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบ (Audit Risk Management)

ผลการศึกษา

การศึกษาเรื่อง อิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร โดยมีขั้นตอนการวิเคราะห์ดังนี้



ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๑. เพศ		
ชาย	๑๒๖	๓๒.๖๐
หญิง	๒๖๑	๖๗.๔๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐
๒. อายุ		
น้อยกว่า ๓๐ ปี	๒๐	๕.๒๐
๓๑ - ๔๐ ปี	๗๐	๑๘.๑๐
๔๑ - ๕๐ ปี	๑๐๙	๒๘.๒๐
มากกว่า ๕๐ ปี	๑๘๘	๔๘.๖๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐
๓. สถานภาพ		
โสด	๑๔๘	๓๘.๒๐
สมรส	๒๐๔	๕๒.๗๐
หย่า / หม้าย	๓๕	๙.๐๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐
๔. ระดับการศึกษา		
ต่ำกว่าปริญญาตรี	๐	๐
ปริญญาตรี / เทียบเท่า	๑๓๕	๓๔.๙๐
ปริญญาโท	๒๓๕	๖๐.๗๐
สูงกว่าปริญญาโท	๑๗	๔.๔๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐



ตารางที่ ๑ ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร

ข้อมูลทั่วไปเกี่ยวกับผู้สอบบัญชี รับอนุญาตในเขตกรุงเทพมหานคร	จำนวน (คน)	ร้อยละ
๕. ประสบการณ์ในการสอบบัญชี		
น้อยกว่า ๕ ปี	๓๕	๙.๐๐
๕ - ๑๐ ปี	๖๐	๑๕.๕๐
๑๑ - ๑๕ ปี	๕๑	๑๓.๒๐
๑๖ - ๒๐ ปี	๕๘	๑๕.๐๐
๒๑ - ๒๕ ปี	๓๐	๗.๘๐
มากกว่า ๒๕ ปี	๑๕๓	๓๙.๕๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐
๖. รายได้เฉลี่ยต่อปี		
ต่ำกว่า ๓๐๐,๐๐๐ บาท	๙๒	๒๓.๘๐
๓๐๐,๐๐๐ - ๕๐๐,๐๐๐ บาท	๖๓	๑๖.๓๐
๕๐๐,๐๐๑ - ๗๐๐,๐๐๐ บาท	๓๑	๘.๐๐
มากกว่า ๗๐๐,๐๐๐ บาท	๒๐๑	๕๑.๙๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐
๗. จำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบต่อปี		
น้อยกว่า ๕๐ งบ	๑๙๙	๕๑.๔๐
๕๐ - ๑๐๐ งบ	๖๘	๑๗.๖๐
๑๐๑ - ๑๕๐ งบ	๓๖	๙.๓๐
มากกว่า ๑๕๐ งบ	๘๔	๒๑.๗๐
รวม	๓๘๗	๑๐๐.๐๐

จากตารางที่ ๑ พบว่าผู้สอบบัญชีรับอนุญาต ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง (ร้อยละ๖๗.๔๐) อายุมากกว่า ๕๐ ปี (ร้อยละ๔๘.๖๐) รองลงมา ๔๑-๕๐ ปี(ร้อยละ๒๘.๒๐) สถานภาพ สมรส (ร้อยละ๕๒.๗๐) รองลงมา โสด(ร้อยละ ๓๘.๒๐) ระดับการศึกษา ปริญญาโท (ร้อยละ๖๐.๗๐) รองลงมา ปริญญาตรี (ร้อยละ๓๔.๙๐) ประสบการณ์ในการสอบบัญชี มากกว่า ๒๕ ปี (ร้อยละ๓๙.๕๐) รองลงมา ๕-๑๐ ปี (ร้อยละ๑๕.๕๐)รายได้เฉลี่ยต่อปี มากกว่า

การประชุมวิชาการรัฐประศาสนศาสตร์ระดับชาติ ครั้งที่ ๑๓ วันที่ ๒๔-๒๕ พฤศจิกายน ๒๕๖๔
ณ มหาวิทยาลัยนครพนม



๗๐๐,๐๐๐ (ร้อยละ๕๑.๙๐) รองลงมา ต่ำกว่า ๓๐๐,๐๐๐ (ร้อยละ๒๓.๘๐) และจำนวนงบการเงินที่ตรวจสอบ
ต่อปี น้อยกว่า ๕๐ งบ (ร้อยละ๕๑.๔๐) รองลงมา มากกว่า ๑๕๐ งบ (ร้อยละ๒๑.๗๐)

ตารางที่ ๒ การวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน

ตัวแปร	ความน่าเชื่อถือ ของรายงาน ทางการเงิน	คุณภาพการ ตรวจสอบบัญชี	การจัดการความเสี่ยง จากการตรวจสอบ
Mean	๔.๑๙	๔.๒๔	๓.๙๙
Std. Deviation	๐.๖๒	๐.๗๐	๐.๖๘
คุณภาพการตรวจสอบบัญชี	๑	๐.๗๘๑*	๐.๖๔๔*
ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน		๑	๐.๖๑๓*
การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบ			๑

**p<.๐๕

ผลการวิเคราะห์ความสัมพันธ์โดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน เพื่อหาความสัมพันธ์ของความ
น่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน และการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อผลคุณภาพการตรวจสอบ
บัญชี พบว่า มีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่าง ๐.๖๑๓- ๐.๗๘๑ ผลการวิจัยแสดงให้เห็นว่าตัวแปรอิสระมี
ความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ๐.๐๕ ตัวแปรทุกตัวมีค่าต่ำกว่า ๐.๘๐ สอดคล้องกับ Hair et al.,
(๒๐๑๔) ซึ่งชี้ให้เห็นว่าตัวแปรทุกตัวไม่มีความสัมพันธ์กัน (Multicollinearity) ในการวิเคราะห์ความถดถอยแบบ
พหุคูณ

ตารางที่ ๓ ผลการวิเคราะห์การถดถอยแบบพหุคูณ

ตัวแปรอิสระ	ความน่าเชื่อถือของรายงานการเงิน		t	p-value
	สัมประสิทธิ์ การถดถอย	ความคลาด เคลื่อนมาตรฐาน		
ค่าคงที่ (a)	๑.๑๘๘	๐.๑๑๘	๑๐.๐๘๑	๐.๐๐๐*
คุณภาพการสอบบัญชี	๐.๔๘๔	๐.๐๓๐	๑๖.๒๘๙	๐.๐๐๐*
การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบ	๐.๒๔๐	๐.๐๓๕	๖.๙๔๖	๐.๐๐๐*
Maximum VIF = ๑.๖๐๓, F = ๓๖๒.๔๘๙, p = ๐.๐๐๐, Adj R ^๒ = ๐.๖๕๒				

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕



จากตารางที่ ๓ ผลการศึกษา พบว่า คุณภาพการสอบบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_1 = 0.484, p < 0.05$) และการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานครอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ($\beta_2 = 0.240, p < 0.05$) ดังนั้น ยอมรับสมมุติฐานที่ ๑-๒

สรุปและอภิปรายผล

ผลการวิจัยเรื่อง อิทธิพลของคุณภาพการตรวจสอบบัญชีและการจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบที่มีต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร สามารถสรุปและอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัยดังนี้

คุณภาพการสอบบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจากคุณภาพการตรวจสอบที่ผู้สอบบัญชียึดมั่นตามจรรยาบรรณวิชาชีพจะช่วยสร้างความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับ จารินยา แก้วสุริยา (๒๕๖๐) พบว่า คุณภาพการตรวจสอบบัญชีจากการตรวจสอบโดยผู้สอบบัญชีด้วยการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างเป็นอิสระ ปราศจากความลำเอียง โปร่งใส นำไปสู่ความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินเป็นการนำเสนอข้อเท็จจริงที่เกี่ยวกับข้อมูลทางบัญชีที่ปราศจากข้อผิดพลาด และความคลาดเคลื่อนที่มีสาระสำคัญ และเกี่ยวข้องกับการตัดสินใจ สอดคล้องกับ กิรวิยา ทัศนธินาธาร (๒๕๖๒) พบว่า คุณภาพการสอบบัญชีมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินจะช่วยให้ผู้ใช้งบการเงินสามารถนำไปใช้ประโยชน์เชิงเศรษฐกิจได้อย่างถูกต้อง แม่นยำ และทันเวลา

การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบมีอิทธิพลเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินของผู้สอบบัญชีในเขตกรุงเทพมหานคร เนื่องจาก การจัดการความเสี่ยงจะช่วยให้ผู้สอบบัญชีประเมินความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นเพื่อเตรียมวางแผนการตรวจสอบได้อย่างเหมาะสมกับสถานการณ์ส่งผลให้การปฏิบัติงานตรวจสอบบรรลุเป้าหมายสร้างความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงิน สอดคล้องกับ กุลวดี ลิมอุสนันโน และณัฏฐธิดา คล้ายแก้ว (๒๕๖๒) พบว่า การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบส่งผลต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงิน และ สอดคล้องกับ นันทิยา อังกรวัฒนากุล, เกสินี หมั่นไธสง, และวิษณุ สมิตสุวรรณค์ (๒๕๕๓) พบว่า การจัดการความเสี่ยงในการปฏิบัติงานตรวจสอบมีการกำหนดวัตถุประสงค์ที่ความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกต่อความน่าเชื่อถือของรายงานการเงินโดยรวม นอกจากนี้ยังสอดคล้องกับ บุหลัน ศรีมูล (๒๕๕๖) พบว่า การจัดการความเสี่ยงจากการตรวจสอบบัญชีมีความสัมพันธ์และผลกระทบเชิงบวกกับความสำเร็จในการสอบบัญชีซึ่งมีความสำคัญต่อคุณภาพการตรวจสอบบัญชี



บรรณานุกรม

- กานต์พลู ทิคำ. (๒๕๖๓). ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อความน่าเชื่อถือของรายงานทางการเงินจากบริษัทที่จดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. วารสารสังคมศาสตร์และมานุษยวิทยาเชิงพุทธ, ๕(๑), ๒๖๙-๒๘๔.
- กิริยา ทิชฐินาธาร. (๒๕๖๒). อิทธิพลของการตรวจสอบภายในสมัยใหม่ที่มีต่อคุณภาพของรายงานการเงินขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในจังหวัดเพชรบูรณ์. การค้นคว้าอิสระบัญชีมหาบัณฑิต คณะบัญชี มหาวิทยาลัยศรีปทุม.
- กุลวดี ลิ้มอุสันโน และณัฐธินิชา คล้ายแก้ว. (๒๕๖๒). ผลกระทบสมรรถนะของผู้สอบบัญชีและการบริหารความเสี่ยงที่ส่งผลกระทบต่อคุณภาพการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตแห่งประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- จารินยา แก้วสุริยา. (๒๕๖๐). ผลกระทบของคุณภาพในการสอบบัญชีและความต่อเนื่องในการสอบทานงานสอบบัญชีที่มีต่อความน่าเชื่อถือในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วิทยานิพนธ์บัญชีมหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- นันทิยา อังกรพัฒนานุกุล, เกสินี หมั่นไธสง, และวิษณุ สุमितสุวรรณ. (๒๕๕๗). ผลกระทบของการบริหารความเสี่ยงการปฏิบัติงานในระบบ GFMS ที่มีต่อคุณภาพงบการเงินของสถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา. วารสารการบัญชีและการจัดการ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๖(๔), ๕๑-๕๙.
- บุหลัน ศรีมูล. (๒๕๖๖). ผลกระทบของมาตรฐานการปฏิบัติงานการสอบบัญชีที่มีต่อความสำเร็จในการสอบบัญชีของผู้สอบบัญชีรับอนุญาตในประเทศไทย. วารสารมนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหาสารคาม, ๓๒(๕), ๑๕๓-๑๖๔.
- สุวิทย์ ไวยทิพย์, พัชรียา เห็นกลาง และวรรณวิมล นาคหัต. (๒๕๖๑). ประสิทธิภาพของการทบทวนการตรวจสอบภายในของบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย. การประชุมวิชาการและนำเสนอผลงานวิชาการระดับชาติ UTCC Academic Day. ๒, ๒๙๗-๓๑๑.
- อุมาวดี เดชธำรง, นาริรัตน์ ภักดีศิริวงษ์ และวิระพงศ์ จันทร์สนาม. (๒๕๖๒). อิทธิพลของการบริหารความเสี่ยงที่มีต่อความได้เปรียบในการแข่งขันของวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย. วารสารวิชาการ มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย มนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์, ๓๙(๑), ๗๗-๙๕.



- Chae, S. J., Nakano, M., & Fujitani, R. (๒๐๒๐). Financial reporting opacity, audit quality and crash risk: Evidence from Japan. *Journal of Asian Finance, Economics and Business*, ๗(๑), ๙-๑๗.
- Enekwe, Nwoha C., Chike, Nwannebuike S. (๒๐๒๐). Effect of audit quality on financial performance of listed manufacturing firms in Nigeria (๒๐๐๖- ๒๐๑๖). *Advance Journal of Management, Accounting and Finance*, ๕(๑), ๑-๑๒.
- Hair, J. F., Black, W. C., Babin, B.J., & Anderson, R. E. (๒๐๑๔). *Multivariate Data Analysis* (๗th ed.). Upper Saddle River, New Jersey: Prentice Hall.
- Hoque, Z., & James, W. (๒๐๐๐). Linking balanced scorecard measures to size and market factors: impact on organizational performance. *Journal of Management Accounting Research*, ๑๒, ๑-๑๗.